Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

HE 9/2016 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2016 lisätalousarvioksi

MUISTIO
23.2.2016

Ympäristöministeriö
Ympäristöneuvos Jukka-Pekka Flander

Asunto- ja ympäristöjaostolle

LTAE I 2016
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät
Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden kansallispuistohankkeeseen tarkoitetun kärkihankerahoituksen aikaistaminen ja määrärahan käyttötarkoituksen tarkentaminen

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien momentille 35.10.52 on varattu valtion kärkihankevaroja 0,5 milj. euroa vuonna 2016 ja 2,3 milj. euroa vuonna 2017 sekä 0,2 milj. euroa vuonna 2018. Varat on tarkoitettu kansallispuiston perustamiseen Suomen itsenäisyyden juhlavuonna 2017. Määrärahan jaksottaminen eri vuosille perustui ympäristöministeriön alustavaan esitykseen, jonka mukaan juhlavuoden kansallispuisto (Hossan kansallispuisto) perustettaisiin Suomussalmen Hossaan ja Moilasenvaaralle sekä Kuusamon Julma-Ölkyn alueelle ja avattaisiin itsenäisyyspäivänä tai sen tienoilla. **Puiston avajaisia halutaan kuitenkin aikaistaa** niin, että viralliset avajaiset pidettäisiin jo kesäkuun alussa 2017, jotta alueen yrittäjät voisivat hyödyntää kansallispuiston tuoman lisäarvon jo kesämatkailusesonkina 2017. Avajaisten aikaistaminen merkitsee sitä, että pääosa avajaisiin mennessä tehtäväksi suunnitelluista töistä on tehtävä kesäkaudella 2016. **Siten myös varatun määrärahan tarve painottuu aiemmaksi ja kohdistuu vuosille 2016 ja 2017.**

Edellä mainitun perusteella ympäristöministeriö esittää, että
Vuoden 2016 talousarvioon nyt sisältyvän 500 000 euron lisäksi vuoden 2016 ensimmäisessä lisätalousarviossa varattaisiin rahoitusta kansallispuistohankkeen toteuttamiseen 2 000 000 euroa. Vastaavasti keväällä hyväksyttävässä julkisen talouden suunnitelmassa vuoden 2017 kehystä voitaisiin pienentää 1 800 000 euroa ja vuoden 2018 kehystä 200 000 euroa. Näiden muutosten jälkeen **kärkihankerahoitus momentilla 35.10.52 olisi 2 500 000 euroa vuonna 2016 ja 500 000 euroa vuonna 2017.**

Biotalouden ja puhtaiden ratkaisujen ministerityöryhmä käsitteli kokouksessaan 12.1.2016 itsenäisyyden juhlavuoden kansallispuiston perustamista osana kärkihankekokonaisuutta. Ministeriryhmä päätti maa- ja metsätalousministeri Kimmo Tiilikaisen esityksen mukaisesti, että juhlavuoden kansallispuisto (Hossan kansallispuisto) perustetaan Hossan-Moilasenvaaran ja Julma-Ölkyn valtionmaille. Porkkalanniemi oli vaihtoehtoinen paikka juhlavuoden kansallispuiston perustamiseen. Sitä kannattivat mm. valtaosa pääkaupunkiseudun kunnista. Ministeriryhmä päätti – niin ikään maatalous- ja ympäristöministerin esityksestä - ,että Porkkalaan valtion vesi- ja maa-alueille perustetaan merellinen luonnonsuojelualue vuonna 2017 ja että tähän tarkoitukseen varataan vuoden 2016 kärkihankerahoituksesta 500 000 euroa.

Kärkihankerahoituksen käyttöä koskevat kirjaukset sisältyvät vuoden 2016 valtion talousarvion momentin 35.10.52 päätösosaan ja niitä on tarpeen muuttaa edellä kerrotuin perustein. **Päätösosaan esitetään seuraavat muutokset:**

Määrärahaa saa käyttää myös kansallispuiston perustamisesta Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna 2017 aiheutuvien menojen maksamiseen **ja Porkkalan luonnonsuojelualueen perustamiseen liittyvistä selvityksistä sekä opastus- ja virkistyspalveluiden parantamisesta aiheutuviin kustannuksiin.**

Kartoitetaan itsenäisyyden juhlavuoden 2017 kansallispuiston opastus- ja virkistyspalveluiden tarve, laaditaan sen pohjalta kansallispuistotasoisten palveluiden toteuttamisohjelma ja aikataulu **sekä ryhdytään pikaisesti puutteiden korjaamiseen.**

Hossan kansallispuisto perustetaan eduskunnan säätämällä lailla. Ympäristöministeriö valmistelee tämän kevään ja kesän kuluessa hallituksen esityksen laiksi Hossan kansallispuistosta. Hallituksen esitys saatetaan lausuntokierrokselle ja sen jälkeen asiaan kuuluvalla tavalla eduskunnan käsiteltäväksi syysistuntokaudella 2016. Tätä varten selvitetään paraikaa kansallispuiston rajausyksityiskohtia sekä mm. perustettavan kansallispuiston alueella sijaitsevien, tällä hetkellä liiketalouden taseessa olevien vuokramökkien ja -tupien siirtämismahdollisuutta Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien taseeseen. Maa- ja metsätalousministeriö ja Metsähallitus tekevät kansallispuiston perustamiseen tarvittavat tase- ja budjettitekniset siirrot. Kansallispuiston perustamisen yhteydessä saatetaan Hossan – Moilasenvaaran Natura 2000 -alueen toteutus päätökseen.

Porkkalan merellinen kansallispuisto on tarkoitus perustaa valtioneuvoston asetuksella. Suunniteltuun aluekokonaisuuteen sisältyy sekä Natura 2000 -alueiden saaria, Porkkalanniemen manneraluetta että valtion yleisen vesialueen matalikoita, jotka tällä hetkellä ovat Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien taseessa.